

РЕШЕНИЕ

№ 454

гр. Благоевград, 08.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ТРЕТИ СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети октомври през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Надя Узунова

при участието на секретаря Мирела Гълъбова
като разгледа докладваното от Надя Узунова Гражданско дело №
20211200100107 по описа за 2021 година

Производството е образувано по предявен иск от СВ. П. ЕВТ., против „ДЖЕНЕРАЛИ ЗАСТРАХОВАНЕ“, АД, ЕИК 030269049 за заплащане на сумата от 150 000 лв., представляваща обезщетение за претърпяни неимуществени вреди - болки и страдания от смъртта на баща му П.Д. Е., причинена при ПТП, настъпило на 23.11.2015 г., с правно основание § 22 от ПЗР на КЗ във вр. с чл. 226, ал. 1 във вр. с чл. 223, ал. 1 от отм. КЗ във вр. с чл. 45 от ЗЗД.

Ищецът сочи, че със ЗАД „Виктория“, АД, на което ответникът „Дженерали застраховане“, АД е универсален правопреемник е сключена застраховка гражданска отговорност за л.автомобил, валидна за период, включващ датата на произшествието, 23.11.2015 г., при което е починал П. Е.. Ищецът е син на починалия. Ответникът го е уведомил, че е определил обезщетение за неимуществени вреди в размер на 47 500 лв., след като е отчел съпричиняването от пострадалия, която сума е преведена по банков път без да е сключвано извънсъдебно споразумение. Според ищеца сумата не овъзмездява неимуществените вреди, който е претърпял. Соци, че е бил в много близки отношения с баща си, след смъртта на който животът му се е променил в негативна насока. Затова претендира сумата от 150 000 лв. Соци, по повод възражението на ответника за погасяване на вземането по давност, че 5 годишната давност от произшествието до завеждане на иска не е изтекла.

Ответникът изразява становище за неоснователност на иска. Соци, че е водено нохд, по което е доказано, че пострадалият в състояние на тежко алкохолно опиянение /2,75 промила алкохол в кръвта/ е предприел неправомерно пресичане на пътното платно, на неопределено за това място. Затова прави довод за съпричиняване на инцидента - пресичане на платно на неопределено за това място, без пешеходецът да се огледа и съобрази пътната обстановка и другите участници в движението. Доказаното количество алкохол в кръвта на пострадалия, според застрахователното дружество е в степен, в която се губи ориентация, сетивност, равновесие и възможност за адекватна преценка на средата. Това в случая е с по-голяма тежест предвид и напредналата възраст на пострадалия – 63 годишен. Да се има предвид още, че ищецът е 38 г. към датата на ПТП, отдавна не живее в едно домакинство с пострадалия, което говори за обичайно отчуждаване, самостоятелност, формална близост,

които се развиват с времето. Прави възражения за изтекла погасителна давност по чл. 197 КЗ /отм/ спрямо правата по застраховката. Представя писмено становище.

За да се произнесе съдът съобрази следното:

Предявен е иск по чл. 226, ал. 1 във вр. с чл. 223, ал. 1 от отм. КЗ, според които норми увреденото лице има право да иска обезщетение пряко от застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност". Следователно, за да се уважи иска е нужно да се докаже наличие на валидно застрахователно правоотношение по договор «Гражданска отговорност» между собственика на увреждащия автомобил и ответника, в срока на действие на което е настъпило твърдяното застрахователно събитие.

От функционалната връзка на деликта с основанийето за плащане на застрахователното обезщетение произтича необходимостта от доказване и на деликта по чл. 45 ЗЗД като елемент от фактическия състав на застрахователното събитие, а именно наличие на деяние (действие или бездействие), неговата противоправност, вреда и причинната връзка между деянието и вредата, като вината на причинителя се предполага до доказване на противното.

Установява се, че с влязла в сила присъда № 3778/12.07.2017 г., постановена по нохд № 317/2017 г. по описа на БлОС К.А.Ц. е признат за виновен, затова че на 23.11.2015 г., управлявайки лек автомобил марка „Пежо Ранч“ с № Е 48 00В К е нарушил чл. 20, ал. 2, изр. 2 от ЗДв.П, а именно не е намалил скоростта и не е спрял, когато е възникнала опасност за движението- пресичащ пешеходец, в резултат, на което е допуснал ПТП и по непредпазливост е причинил смъртта на П.Д. Е., - престъпление по чл. 343, ал. 1 б. „в“ вр. с чл. 342, ал. 1, пр. 3 от НК във вр. с чл. 20, ал. 2, изр. 2 ЗДвП.

Съгласно разпоредбата на чл. 300 ГПК влязлата в сила присъда на наказателния съд е задължителна за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от деянието, относно това, дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца. Т. е. с влязлата в сила присъда обстоятелствата относно авторството, противоправността и вината за извършеното от деликвента престъпление на 23.11.2015 г., при което е причинена по непредпазливост смъртта на пешеходеца П. Е. са безспорно установени.

Според мотивите на присъдата произшествието е настъпило по следния начин: Пътният участък е прав, без завой. Водачът на МПС-то се е движил със скорост около 39-40 км./ч., на къси светлини на фарове. Пострадалият започнал да пресича булеварда на необозначено място от ляво на дясно, гледано от посоката на движение на МПС-то, управлявано от Ц. П.Е. преминал първо между паркираните от лявата страна на платното за движение автомобили, след което продължил като навлязъл и в двете насрещни за Ц. ленти за движение, а след това и в лентата, в която той се е движил. Ц. възприел опасността – пресичащ пешеходец на разстояние 24-25 м. от мястото на удара, като е имал обективна възможност да го възприеме- прав участък с улично осветление. Пострадалият Е., виждайки приближаващия към него автомобил започнал да тича, опитвайки се да пресече пътното платно преди да доближи до него МПС. В този момент автомобилът, движейки се със скорост 32 км/ч го е ударил. Мястото на удара е с предната дясна част на МПС в зоната на десния фар. Тялото на Е. се удря в предния капак на МПС, след което с дясното рамо и глава, пострадалият счупил предното стъкло на автомобила. След спирането на автомобила на 5 м. след мястото на удара Е. паднал на земята, като тялото му продължило да се търкаля по настилка.

Същият е закаран в болница, където на 10.12.2015 г. е починал.

Според удостоверение за наследници ищецът е син на починалия.

Ответникът „Дженерали застраховане“, АД, който е универсален правопреемник на ЗАД „Виктория АД“ не оспорва, че с него е сключена застраховката гражданска отговорност за автомобила, с който е станало ПТП-то и че е била валидна към датата на произшествието – 23.11.2015 г.

Застрахователното дружество прави възражение за съпричиняване от пострадалия по чл. 53 от ЗЗД. Обосновава го с воденото нохд, в което е доказано, че пострадалият в състояние на тежко алкохолно опиянение /2,75 промила алкохол в кръвта/ е предприел неправомерно пресичане на пътното платно, на неопределено за това място, без да се огледа и да съобрази пътната обстановка и участниците в движението като количеството алкохол в кръвта му е в степен, в която се губи ориентация, сетивност, равновесие и възможност за адекватна преценка на средата, при съобразяване и напредналата му възраст, пострадалият е 63 годишен.

Според резултата на химическото изследване /намиращо се в приложеното нохд/ в кръвта на починалия е установено наличие на 2,75 промила етолов алкохол. Вещото лице от изслушаната по настоящото дело съдебна експериза сочи, че при тази стойност са били нарушени вниманието, съобразителността, ориентацията, съсредоточеността, координацията на движенията, налице са силно забавени реакции, сънливост, неадекватна преценка на околната среда, особено на опасностите, взимане на прибързани решения особено при неочаквани препятствия и ситуации; повишава се самочувствието като се надценяват възможностите респ. значително намаляват реалните възможности за адекватна реакция и преценка като напредналата възраст е също фактор за по-силна проява на клиничните признаци на алкохолното опиянение. Вещото лице приема, че в процесния случай е налице занижен толеранс на организма на пострадалия към алкохола, след като лицето се е придвижвало, поради което въпреки че 2,75 промила се отнасят към състояние на тежка степен на алкохолно опиване /което е между 2,5 и 3,5 промила/, то проявите на пострадалия Е. според експерта са такива за средна степен на алкохолно опиване /което е от 1,5 до 2,5 промила/.

По настоящото дело е назначена и друга експертиза, изготвена от вещото лице, което е изготвило експертизата по приключилото нохд - проф. д.т.н. инж. С. К. по въпроса за предотвратимостта на настъпването на ПТП от страна на пострадалия. Вещото лице категорично сочи наличие на такава възможност. Имал е възможност: 1. да не предприеме пресичане на необозначеното за това място, след като пешеходна пътека е имало в близост до мястото на ПТП на около 50 м. преди мястото на удара; 2. да навлезе на платното за движение като сигнализира за намерението си чрез подаване на сигнал с ръка - изпъната нагоре или напречно на пътя; 3. да се огледа преди да навлезе на платното за движение и да се съобрази със разстоянието до приближаващия от дясната му страна автомобил, неговата скорост на движение и отстояние; 4. да не навлиза внезапно на платното за движение; 5. да не пресича между спрелите в колона автомобили, които ограничават видимостта му и тази на водачите на приближаващите МПС.

От състоянието на пешеходеца по време на инцидента - наличие на 2.75 промила етилов алкохол в кръвта и начина, по който то му се е отразило върху поведението му, визиран от съда по-горе, при съобразяване посоченото от медика за настоящия случай, че намаляване на реалните възможности за адекватна реакция и преценка на ситуацията е и предналата възраст на пострадалия, който е 63 г., като експерта обяснява, че възрастта също е фактор за по-силна проява на клиничните признаци, при отчитане от съда и че пешеходецът е пресичал на необозначено за целта място, като очевидно поради употребеното количество алкохол не е могъл да съобрази и адекватно да прецени разстоянието и скоростта на приближаващия му от дясната му страна автомобил с цел да го изчака или да пресече достатъчно бързо, сочи за съпричиняване. Пешеходецът е нарушил разпоредбата за пресичане на обозначените за целта места респ. да се огледа, за да прецени безопасността на пресичането – да не го предприема респ. ако го предприеме, че може безопасно да пресече преди достигането на МПС до пешеходната пътека. Нарушил е чл. 113, ал. 1, т. 1 ЗДвП, според който пешеходците са длъжни да пресичат на пешеходни пътеки, като при пресичане преди да навлязат в платното за движение се съобразят с приближаващите се пътни превозни средства. По арг. от нея – ако се пресича на необозначено място - пешеходците следва да проявяват по-голямо внимание и съобразителност за наличието на МПС респ. на скоростта, с която се приближават.

От така доказаното конкретно поведение на пострадалия, съдът счита, че П. Е. обективно е способствал за вредоносния резултат като е създал условия и/или е улеснил неговото настъпване. Извършеното от страна на пострадалия нарушение на правилата за движение по пътищата, са в пряка причинна връзка с настъпилния вредоносен резултат. Действията на пострадалия са допринесли за вредоносния резултат, като същият ако не се бе поставил сам в това състояние на алкохолно опиване /с прояви на средна степен на алкохолно опиване/, водещо до неадекватна преценка на ситуацията респ. ако въпреки състоянието си бе изчакал преминаването на автомобила, а не „виждайки приближаващия към него автомобил да започне да тича, опитвайки се да пресече пътното платно преди да доближи до него МПС.“ /видно от присъдата при описване на механизма на ПТП / то не би настъпил резултата, поради което обективния принос за настъпването му при съобразяване, че пресичането е и на неопределено за целта място, съдът определя на 35 %. Съдът съобрази, че отговорността на водачите е винаги по-голяма от тази на пешеходците, които ЗДвП определя като уязвими участници в движението, към който чл. 5, ал. 2, т. 1 от ЗДвП, задължава водачът на пътно превозно средство да бъде към тях внимателен и предпазлив. Според присъдата водачът автомобилът е нарушил чл. 20, ал. 2, изр. 2 от ЗДв.П, като не е намалил скоростта и не е спрял, когато е възникнала опасност за движението- пресичащ пешеходец, поради което отговорността за него според съда е 65%.

Следователно налице са всички предпоставки за ангажиране отговорността на ответника за причинените на ищеца неимуществени вреди на основание чл. 226, ал. 1 от отм. КЗ във вр. с чл. 45 ЗЗД, при съобразяване, наличието на 35% съпричиняване от страна на починалия.

При определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди съдът съобрази ППВС № 4/1968 г., т.11, според което същите се възмездяват от съда по справедливост. Понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД е свързано с преценка на конкретни обективно съществуващи обстоятелства, каквито са характера на увреждането, начина на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, които в своята цялост са формирали у ищеца като пострадало лице от смъртта на баща си емоционални негативни изживявания, болки и страдания, както от самата загуба, така и от начина, по който е причинена смъртта му. За справедливостта при определяне на обезщетението, поради паричния му израз съдът съобразява съдебната практика за подобни казуси и съществуващата в страната икономическа конюнктура.

От свидетелските показания на В. Тарпошев и Вл. Викторов - се установява, че ищецът С. от развода на родителите му, когато е бил на 15 години живее постоянно с баща си, с който са си много близки, в добри отношения, винаги са се подкрепяли; като баща му е работил и му е помагал. Баща му е бил и единствената му опора в живота, на когото С. е разчитал в т.ч. и когато е имал проблеми с наркотиците, с полицията, по време когато е бил в затвора, където е и понастоящем. Приел е доста тежко смъртта на баща си, плакал е, тъй като е загубил опората си в живота; затворил се е, престанал да общува с приятели и отново започнал да взема наркотици.

Ето защо и като съобрази обстоятелствата, при които е настъпило увреждането, съдът определя обезщетение в размер на 120 000 лв.

От размера му следва да се приспадне размера на приноса на починалия за настъпване вредоносния резултат, който е 35 % или 42 000 лв. и съотв. се намали стойността на дължимото обезщетение на 78 000 лв. /120 000-42 000/.

По делото се установява и не се оспорва, че застрахователното дружество чрез съдействие на адвоката на ищеца му е превел на 12.6.2019 г. сумата от 47 500 лв. обезщетение за неимуществени вреди.

За преценка на дължимия остатък на главницата предвид извършеното от застрахователното дружество плащане на сумата от 47 500 лв., съдът счита, че е от значение основателността на направеното възражение за давност на вземането за главница и за законна лихва и на чл. 76, ал. 2 от ЗЗД, според който се погасява първо лихвата, а след това

главницата.

Възражението по чл. 197 от отм. КЗ за погасяване на претенцията за главница по давност, съдът счита за неоснователно. Визирания в разпоредбата период от 5 години не е изтекъл към 12.11.2020 г. – датата, на която е предявена исковата молба в съда /вж. печата върху клеймото с което е изпратена в СГС/, считано от датата на настъпване на ПТП-то - 23.11.2015 г.

Нормативно установения с чл. 111, б. „в“ 3ЗД давностен срок по отношение на законната лихва е тригодишен.

Направеното възражение за погасяване по давност на вземането за законна лихва, съдът счита за частично основателно. Към 12.6.2019 г. - датата на плащане на сумата от 47 500 лв., тригодишния срок за законната лихва дължима за периода от датата на ПТП 23.11.2015 г. до 12.06.2016 г. /3 години назад, считано от датата на плащането на 12.6.2019 г./ е изтекъл, поради което вземането за законна лихва за посочения период върху сумата /определена от съда/ от 78 000 лв. не се дължи, поради погасяването му по давност.

За периода от 12.6.2016 г. до 12.6.2019 г. законната лихва върху сумата от 78 000 лв., изчислена от съда чрез системата „Апис финанси“ възлиза на 23 747,10 лв., която следва да се приспадне от платената от застрахователя сума от 47 500 лв., като с остатъка от нея след приспадането ѝ, възлизащ на 23 752,90 лв. се погасява частта от определеното от съда обезщетение от 78 000 лв., или остава за присъждане сумата от 54 247,10 лв. /78 000- 23 752,90/. Съдът съобрази чл. 76, ал. 2 от 3ЗД, според който се погасява първо лихвата, а след това главницата, който ред е приложим и за законната лихва за забава при неизпълнение на парично задължения - вж. т. 1 на ТР 3/27.3.2019 г. по т.д. 3/2017 г. на ОСГТК на ВКС. От изложеното следва логичния извод, че за дата на присъждане на законна лихва върху неплатената част на обезщетението 54 247, 10 лв. е 12.6.2019 г. По изложените съображения съдът постанови решението си.

Ищецът на основание чл. 78, ал. 3 ГПК дължи разноски на ответника съразмерно отхвърления размер на претенцията му, които разноски възлизат на 180 лв., като при определянето им съдът съобрази платените и визирани от застрахователя в списъка за разноски, представен пред съда - за експертизи общо 300 лв. и при отчитане на определеното от съда юрисконсултско възнаграждение от 200 лв. на основание чл. 25, ал. 1 от Наредба за заплащане на правната помощ.

Водим от горното и на основание § 22 от ПЗР на КЗ, чл. 226, ал. 1 във вр. с чл. 223, ал. 1 от отм. КЗ във вр. с чл. 45 3ЗД, както и на основание чл. 197 от отм. КЗ, чл. 53, чл. 52, чл. 76, ал. 2 и чл. 111, б. „в“ от 3ЗД, БлОС

РЕШИ:

Осъжда „ДЖЕНЕРАЛИ ЗАСТРАХОВАНЕ“, АД, ЕИК 030269049 да плати на СВ. П. ЕВТ., ЕГН ***** сумата от 54 247,10 лв. /петдесет и четири хиляди двеста четирдесет и седем лева и 10 стотинки/, представляващо обезщетение за претърпани неимуществени вреди - болки и страдания от смъртта на баща му П.Д. Е., причинена при ПТП от 23.11.2015 г. ведно със законната лихва върху сумата считано от 12.6.2019 г. до окончателното ѝ изплащане, като отхвърля поради неоснователност на иска за обезщетение над уважения размер до предявения от 150 000 лв., на иска за присъждане на законна лихва за забава за периода 23.3.2015 г. – 12.6.2016 г., тъй като е погасен по давност и за периода 12.6.2016 г. - 12.6.2019 г., поради плащането ѝ.

ОСЪЖДА „ДЖЕНЕРАЛИ ЗАСТРАХОВАНЕ“, АД, ЕИК 030269049 да заплати по сметка на БлОС, държавна такса в размер на 2 169,88 лв. (две хиляди сто шестдесет и девет лева и 88 ст.).

ОСЪЖДА СВ. П. ЕВТ., ЕГН ***** да заплати на „ДЖЕНЕРАЛИ ЗАСТРАХОВАНЕ“, АД, ЕИК 030269049 сумата от 180 лв., представляваща разноски по

делото за настоящата инстанция.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Благоевград: _____